

**1908060103010001 / 1908060403010001 /
1908060203010001
EXAMINATION APRIL 2025
MASTER OF COMMERCE (FINANCIAL &
MANAGEMENT ACCOUNTING)(THIRD SEMESTER)
ORGANIZED MARKETS - I**

[Time: As Per Schedule]

[Max. Marks: 50]

Instructions:

1. Fill up strictly the following details on your answer book

a. Name of the Examination : **MASTER OF COMMERCE (FINANCIAL & MANAGEMENT ACCOUNTING)(THIRD SEMESTER)**

b. Name of the Subject : **ORGANIZED MARKETS - I**

c. Subject Code No : **1908060103010001 / 1908060403010001 / 1908060203010001**

2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.

3. Figures to the right indicate full marks of the question.

4. All questions are compulsory.

Seat No:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

English Version

[Max. Marks: 50]

Q.1 Give Answer in Short

10

- (1) Give Definition of organised market.
- (2) What is Meaning of Investment?
- (3) Explain the meaning of primary market.
- (4) What is speculation?
- (5) When is a circuit breaker used?

Q.2 Discuss the benefits and limitation of regulated markets.

13

OR

Describe the benefits of a depository system to various parties?

13

Q.3 Discuss the benefits to the company and the investor of listing securities in Stock market. **13**

OR

Write a detailed note on types of members and objectives of the Bombay Stock Exchange. **13**

Q.4 Short Notes (Any two) **14**

- (1) Difference between organized and unorganized market.
- (2) Role of Mutual Funds
- (3) Characteristics of Share market.
- (4) Limitation of SEBI

Gujarati Version

[Max. Marks: 50]

Q.1 નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો. **10**

- (1) સંગઠિત બજારની વ્યાખ્યા આપો.
- (2) રોકાણ એટલે શું ?
- (3) પ્રાથમિક શેરબજારનો અર્થ સમજાવો.
- (4) સટ્ટો એટલે શું?
- (5) સર્કિટબ્રેકરનો ઉપયોગ ક્યારે કરવામાં આવે છે ?

Q.2 નિયંત્રિત બજારના ફાયદાઓ તથા તેની મર્યાદાઓ વિશે ચર્ચા કરો. **13**

અથવા

વિવિધ પક્ષકારોને ડિપોઝિટરી સિસ્ટમથી થતાં લાભો વર્ણવો. **13**

Q.3 શેરબજારમાં જામીનગીરીઓની નોંધણી થી કંપનીઓ અને રોકાણકારને થતા ફાયદાઓની ચર્ચા કરો. **13**

અથવા

મુંબઇ શેરબજારના હેતુઓ અને સભ્યોના પ્રકાર વિષે વિસ્તૃત નોંધ લખો. **13**

Q.4 ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે બે)

14

- (1) સંગઠિત બજાર અને અસંગઠિત બજાર વચ્ચેનો તફાવત
- (2) મ્યુચ્યુઅલ ફંડોની ભૂમિકા
- (3) શેરબજારની લાક્ષણિકતાઓ
- (4) સેબીની મર્યાદાઓ

*****END*****

1908060403060012
EXAMINATION APRIL 2025
MASTER OF COMMERCE (MARKETING
MANAGEMENT)(THIRD SEMESTER)
MARKETING CHANNELS PAPER – IX

[Time: As Per Schedule]

[Max. Marks: 50]

<p>Instructions:</p> <p>1. Fill up strictly the following details on your answer book</p> <p>a. Name of the Examination : MASTER OF COMMERCE (MARKETING MANAGEMENT)(THIRD SEMESTER)</p> <p>b. Name of the Subject : MARKETING CHANNELS PAPER – IX</p> <p>c. Subject Code No : 1908060403060012</p> <p>2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.</p> <p>3. Figures to the right indicate full marks of the question.</p> <p>4. All questions are compulsory.</p>
--

Seat No:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

English Version

[Max. Marks: 50]

Q.1 Short Answer Questions:

10

- (A) What are the main functions of a distribution channel?
- (B) How do direct marketing channels differ from indirect ones?
- (C) What is the significance of channel partners in marketing?
- (D) Explain the concept of non-store retailing.
- (E) What role does franchising play in retailing?

Q.2 What are the key considerations in the selection of distribution channels? How do trends in wholesaling affect distribution channels?

14

OR

Describe the functions performed by wholesalers and why they are important.

14

Q.3 How do manufacturers' sales facilities support wholesaling? Explain the role of voluntary and cooperative groups in marketing channels. **14**

OR

How do vertical marketing systems differ from horizontal ones? What are the factors that influence channel choice in retailing? **14**

Q.4 Write Short Notes: **12**

- (A) The role of strategic issues in franchising.
- (B) Conventional marketing vs. Omni-channel strategy.
- (C) Trends in channel strategy for modern marketers.
- (D) Channel levels and their impact on distribution.

Gujarati Version

[Max. Marks: 50]

Q.1 ટૂંકા જવાબના પ્રશ્નો: **10**

- (A) વિતરણ યેનલના મુખ્ય કાર્યો શું છે?
- (B) પ્રત્યક્ષ માર્કેટિંગ યેનલો પરોક્ષ યેનલોથી કેવી રીતે અલગ પડે છે?
- (C) માર્કેટિંગમાં યેનલ ભાગીદારોનું શું મહત્વ છે?
- (D) નોન-સ્ટોર છૂટક વેચાણની વિભાવના સમજાવો.
- (E) રિટેલિંગમાં ફ્રેન્ચાઇઝીંગ શું ભૂમિકા ભજવે છે?

Q.2 વિતરણ યેનલોની પસંદગીમાં મુખ્ય વિચારણાઓ શું છે? હોલસેલિંગના વલણો વિતરણ યેનલોને કેવી રીતે અસર કરે છે? **14**

અથવા

જથ્થાબંધ વેપારીઓ દ્વારા કરવામાં આવતા કાર્યોનું વર્ણન કરો અને તે શા માટે મહત્વપૂર્ણ છે. **14**

Q.3 ઉત્પાદકોની વેચાણ સુવિધાઓ હોલસેલિંગને કેવી રીતે સમર્થન આપે છે? માર્કેટિંગ યેનલોમાં સ્વૈચ્છિક અને સહકારી જૂથોની ભૂમિકા સમજાવો. **14**

અથવા

વર્ટિકલ માર્કેટિંગ સિસ્ટમ્સ આડીઓથી કેવી રીતે અલગ પડે છે?રિટેલિંગમાં યેનલની પસંદગીને પ્રભાવિત કરતા પરિબલો શું છે? **14**

Q.4 ટૂંકી નોંધો લખો : **12**

- (A) ફ્રેન્ચાઇઝીંગમાં વ્યૂહાત્મક મુદ્દાઓની ભૂમિકા.
- (B) પરંપરાગત માર્કેટિંગ વિ. ઓમ્ની-ચેનલ વ્યૂહરચના.
- (C) આધુનિક માર્કેટર્સ માટે ચેનલ વ્યૂહરચનામાં વલણો.
- (D) ચેનલ સ્તર અને વિતરણ પર તેમની અસર.

*****END*****

1908060103030001 / 1908060403030001 / 1908060203030001
EXAMINATION APRIL 2025
MASTER OF COMMERCE (FINANCIAL & MANAGEMENT
ACCOUNTING)(THIRD SEMESTER)
STRATEGIC MANAGEMENT - I

[Time: As Per Schedule]

[Max. Marks: 50]

Instructions:

1. Fill up strictly the following details on your answer book
 - a. Name of the Examination : **MASTER OF COMMERCE (FINANCIAL & MANAGEMENT ACCOUNTING)(THIRD SEMESTER)**
 - b. Name of the Subject : **STRATEGIC MANAGEMENT – I**
 - c. Subject Code No : **1908060103030001 / 1908060403030001 / 1908060203030001**
2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks of the question.
4. All questions are compulsory.

Seat No:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

English Version

[Max. Marks: 50]

Q.1 Answer the following Questions in brief.

10

1. State the characteristics of Objectives.
2. What is meant by Environmental Scanning?
3. What is meant by Forward and Backward Integration?
4. What is meant by Strategic Intent?
5. State the meaning of E-Engineering Strategy.

Q.2 (a) What is meant by Strategy? Explain its characteristics in brief.

7

(b) Explain the Turn Around Strategy in detail.

6

OR

(a) Explain the Regulatory Environment and Technological Environment in short.

7

(b) Discuss the Re-Engineering Strategy.

6

Q.3 Give the meaning of SWOT Analysis and explain its Merits and Demerits. **13**

OR

Give the meaning of Strategic Management and explain its advantages. **13**

Q.4 Write any two Short note. **14**

1. Importance Environmental Analysis in Strategic Management.
2. Diversification Strategy.
3. Vision.
4. Organisational Capabilities.

Gujarati Version

[Max. Marks: 50]

Q.1 નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો. **10**

1. હેતુઓની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.
2. પર્યાવરણિય સ્કેનિંગ એટલે શું?
3. અનુગામી અને પુરોગામી વ્યૂહરચના એટલે શું?
4. વ્યૂહાત્મક ઈરાદો એટલે શું?
5. ઈ-એન્જીનીયરિંગ વ્યૂહરચનાનો અર્થ જણાવો

Q.2 (અ) વ્યૂહરચના એટલે શું? તેના લક્ષણો ટૂંકમાં ચર્ચો. **7**

(બ) વલણ ઊભટાવવાની વ્યૂહરચનાની વિગતવાર ચર્ચા કરો. **6**

અથવા

(અ) નિયંત્રણલક્ષી પર્યાવરણ અને ટેકનોલોજિકલ પર્યાવરણ ટૂંકમાં સમજાવો **7**

(બ) પુનઃ ઈજનેરીકરણ (રી-એન્જીનીયરિંગ) ની વ્યૂહરચના ચર્ચો. **6**

Q.3 સ્વોટ (SWOT) વિશ્લેષણનો અર્થ આપી તેના ફાયદાઓ અને મર્યાદાઓ જણાવો. **13**

અથવા

વ્યૂહાત્મક સંચાલનનો અર્થ આપી વ્યૂહાત્મક સંચાલનના ફાયદાઓ ચર્ચો. **13**

1. व्यूहात्मक संयावनमां पर्यावरण विश्लेषणनुं मडत्व.
2. वैविधिकरणनी व्यूहरयना
3. आर्षदर्शन.
4. व्यवस्थातंत्रिय सक्षमता.

*****END*****

1908060403040010
EXAMINATION APRIL 2025
MASTER OF COMMERCE (MARKETING
MANAGEMENT)(THIRD SEMESTER)
CONSUMER BEHAVIOUR PAPER - VII

[Time: As Per Schedule]

[Max. Marks: 50]

Instructions:

1. Fill up strictly the following details on your answer book

- a. Name of the Examination : **MASTER OF COMMERCE (MARKETING MANAGEMENT)(THIRD SEMESTER)**
 - b. Name of the Subject : **CONSUMER BEHAVIOUR PAPER - VII**
 - c. Subject Code No : **1908060403040010**
2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
 3. Figures to the right indicate full marks of the question.
 4. All questions are compulsory.

Seat No:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

English Version

[Max. Marks: 50]

Q.1 Answer in brief:

10

- A. What is the role of consumer research in marketing?
- B. Explain the concept of perceived risk in consumer perception.
- C. What is the significance of observational learning in consumer behaviour?
- D. Define lifestyle and its impact on consumer decisions.
- E. What are the characteristics of social class?

Q.2 Explain the cognitive theory in consumer learning and its implications in marketing strategies.

14

OR

Evaluate the personality influence on consumer behaviour with reference to Synovate study.

Q.3 Explain the trends in consumer behaviour and their impact on consumer research. **14**

OR

Discuss the nature of social class influences on consumer behaviour.

Q.4 Write Short Notes: (Any Two) **12**

- A. Consumer decision-making models (Any One)
- B. Perceived risk
- C. Personality traits and consumer behaviour
- D. Social class characteristics

Q.1 ટૂંકમાં જવાબ લખો :

10

- (A) માર્કેટિંગમાં ગ્રાહક સંશોધનની ભૂમિકા શું છે?
- (B) ઉપભોક્તાની ધારણામાં દેખાતા જોખમની વિભાવના સમજાવો.
- (C) ઉપભોક્તા વર્તણૂકમાં અવલોકનલક્ષી શિક્ષણનું શું મહત્વ છે?
- (D) જીવનશૈલી અને ગ્રાહકના નિર્ણયો પર તેની અસરને વ્યાખ્યાયિત કરો.
- (E) સામાજિક વર્ગની વિશેષતાઓ શું છે?

Q.2 ગ્રાહક શિક્ષણમાં જ્ઞાનાત્મક સિદ્ધાંત અને માર્કેટિંગ વ્યૂહરચનાઓમાં તેની અસરો સમજાવો.

14

અથવા

સિનોવેટ અભ્યાસના સંદર્ભમાં ગ્રાહક વર્તન પર વ્યક્તિત્વના પ્રભાવનું મૂલ્યાંકન કરો.

Q.3 ઉપભોક્તા વર્તનમાં વલણો અને ગ્રાહક સંશોધન પર તેમની અસર સમજાવો.

14

અથવા

ઉપભોક્તા વર્તણૂક પર સામાજિક વર્ગના પ્રભાવની પ્રકૃતિની ચર્ચા કરો.

Q.4 ટૂંકી નોંધો લખો : (કોઈપણ બે)

12

- (A) ઉપભોક્તા નિર્ણય લેવાના મોડલ (કોઈપણ એક)
- (B) કથિત જોખમ
- (C) વ્યક્તિત્વ લક્ષણો અને ગ્રાહક વર્તન
- (D) સામાજિક વર્ગની લાક્ષણિકતાઓ

*****END*****

**1908060103020001 / 1908060403020001 /
1908060203020001
EXAMINATION APRIL 2025
MASTER OF COMMERCE (FINANCIAL &
MANAGEMENT ACCOUNTING)(THIRD SEMESTER)
FINANCIAL MANAGEMENT – I**

[Time: As Per Schedule]

[Max. Marks: 50]

Instructions:

1. Fill up strictly the following details on your answer book

- a. Name of the Examination : **MASTER OF COMMERCE
(FINANCIAL & MANAGEMENT
ACCOUNTING)(THIRD SEMESTER)**
- b. Name of the Subject : **FINANCIAL MANAGEMENT – I**
- c. Subject Code No : **1908060103020001 / 1908060403020001 /
1908060203020001**

2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks of the question.
4. All questions are compulsory.

Seat No:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

English Version

[Max. Marks: 50]

Q.1 Answers in brief

10

- 1) What is Financial Management?
- 2) What is SWAP?
- 3) Explain Risk Management.
- 4) What is Book Building?
- 5) What is Re-ordering Point?

Q.2

- a) What is Indian Financial System? Discuss its functions.
- b) Explain objectives of Corporate Risk Management

7

7

OR

- a) Explain Interest Rate SWAP briefly.
- b) Explain functions of World Bank

7

7

- Q.3** a) Explain functions of Reserve Bank of India. **7**
b) Explain the process of Public Issue. **7**

OR

- a) Explain various Instruments of Money Market. **7**
b) Discuss advantages and disadvantages of Private Placement Method. **7**
- Q.4** a) **Write a short Note (Any one)** **6**
1. ABC analysis
 2. Explain the advantages of cash budget
 3. Explain Credit Policy Variables
- b) NEEL Ltd. gives 30 days credit period to its customers. Information of credit sales and debtors from January to April is as under. **6**

Month	Credit Sales in Rs.	Debtors in Rs.
January	9,000	16,000
February	12,000	20,000
March	16,000	24,000
April	20,000	32,000

Calculate Average Collection period and give suggestions

Q.1 સંક્ષિપ્તમાં જવાબ આપો.

10

- 1) નાણાકીય સંચાલન શું છે?
- 2) SWAP શું છે?
- 3) જોખમ સંચાલન સમજાવો.
- 4) બુક બિલ્ડિંગ શું છે?
- 5) રી-ઓર્ડરિંગ પોઇન્ટ શું છે?

Q.2

- a) ભારતીય નાણાકીય તંત્ર વ્યવસ્થા શું છે? તેના કાર્યોની ચર્ચા કરો. 7
- b) કોર્પોરેટ જોખમ સંચાલન ના ઉદ્દેશ્યો સમજાવો 7

અથવા

- a) સંક્ષિપ્તમાં વ્યાજ દર SWAP સમજાવો. 7
- b) વિશ્વ બેંકના કાર્યો સમજાવો. 7

Q.3

- a) રિઝર્વ બેંક ઓફ ઈન્ડિયાના કાર્યો સમજાવો. 7
- b) જાહેર ભરણાની પ્રક્રિયા સમજાવો. 7

અથવા

- a) નાણાબજારના વિવિધ સાધનો સમજાવો. 7
- b) ખાનગી પ્લેસમેન્ટ પદ્ધતિના ફાયદા અને ગેરફાયદાની ચર્ચા કરો. 7

Q.4

- a) ટૂંકી નોંધ લખો (કોઈપણ એક) 6

1. એબીસી વિશ્લેષણ.
2. રોકડ બજેટના ફાયદાઓ સમજાવો.
3. શાખનીતિના ચલો સમજાવો.

- b) NEEL લિમિટેડ તેના ગ્રાહકોને 30 દિવસનો શાખનો સમયગાળો આપે છે. જાન્યુઆરીથી એપ્રિલ સુધીના ક્રેડિટ વેચાણ અને દેવાદારોની માહિતી નીચે મુજબ છે. 6

મહિનો	શાખ પર વેચાણ રૂ.	દેવાદારો રૂ.
જાન્યુઆરી	9,000	16,000

ફેબ્રુઆરી	12,000	20,000
માર્ચ	16,000	24,000
એપ્રિલ	20,000	32,000

દેવાદારોનું સરેરાશ આયુષ્યની ગણતરી કરો અને સૂચનો આપો.

*****END*****

2108060103044004
EXAMINATION APRIL 2025
MASTER OF COMMERCE (FINANCIAL & MANAGEMENT
ACCOUNTING)(THIRD SEMESTER)
FINANCIAL & MANAGEMENT ACCOUNT - VII

[Time: As Per Schedule]

[Max. Marks: 50]

Instructions:

1. Fill up strictly the following details on your answer book
 - a. Name of the Examination : **MASTER OF COMMERCE (FINANCIAL & MANAGEMENT ACCOUNTING)(THIRD SEMESTER)**
 - b. Name of the Subject : **FINANCIAL & MANAGEMENT ACCOUNT - VII**
 - c. Subject Code No : **2108060103044004**
2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks of the question.
4. All questions are compulsory.

Seat No:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

English Version

[Max. Marks: 50]

Q.1 Answer the following questions.

10

- (A) The management of Neep Limited wants to buy a new machine on the condition that its cost can be recovered in 4 years.
- (1) Annual sales revenue generated by the new machine is?
 - (2) Marginal cost-50% of the sales.
 - (3) Scrap value of the machine Rs. 125000
 - (4) Life of the machine is 10 years depreciation is provided on straight line method.
 - (5) Annual periodical cost (except depreciation of Rs. 1,25,000) Rs. 125000
 - (6) Tax is to be charged at 50% on profit
 - (7) Pay back period $-3\frac{2}{3}$ years

From the above information find out the missing item and You advise the management whether the machine should be purchased or not?

- (B) There are two plants manufacturing the same products under one corporate management which decides to merge them.

.	PLANT - I	PLANT - II
Capacity operation	100%	60%
Sales (₹)	6,00,00,000	2,40,00,000
Variable costs (₹)	4,40,00,000	1,80,00,000
Fixed Costs (₹)	80,00,000	40,00,000

You are required to calculated for the consideration of the Board of Directors

- (1) What will be the capacity of the merged plant for break-even point purposes?
- (2) What will be the profitability of the merged plant on production at 75% of its capacity.

Q.2 A product is currently manufactured on a machine that is not fully depreciated for tax purposes and has a book value of ₹ 70,000. It was purchased for ₹ 2, 10,000 twenty years ago. The cost of the product are as follows **14**

	Unit Cost
Direct Labour	₹ 28.00
Indirect labour	₹ 14.00
Other variable overhead	₹ 10.50
Fixed overhead	₹ 17.50
	₹ 70.00

In the past year 10,000 units were produced. It is expected that with suitable repairs the old machine can be used indefinitely in future. The repairs are expected to average ₹ 75,000 per year. An equipment manufacturer has offered to accept the old machine as a trade in for a new equipment. The new machine would cost ₹ 4, 20,000 before allowing deduction of ₹ 1, 05,000 for the old equipment. The Project costs associated with the new machine are as follows:

	Unit Cost
Direct Labour	₹ 14.00
Indirect labour	₹ 21.00
Other variable overhead	₹ 7.00
Fixed overhead	₹ 22.75
	₹ 64.75

The fixed overhead costs are allocations for other departments plus the depreciation of the equipment. The old machine can be sold now for ₹ 50,000 in the open market. The new machine has an expected life of 10 years and

salvage value of ₹ 20,000 at that time. The current corporate income tax rate is assumed to be 50%. For tax purposes cost of the new machine and the book value of the old machine may be depreciated in 10 years. The minimum required rate is 10%. It is expected that the future demand of the product will stay at 10,000 units per year.

The present value of an annuity of 1 for 9 years @ 10% discount factor = 5.759.

The present value of 1 received at the end of 10th year @ 10% discount factor is = 0.386.

Should the new equipment is purchased?

OR

Electromatic Excellers Ltd. specialise in the manufacture of novel transistors. They have recently developed technology to design a new radio transistor capable of being used as an emergency lamp also. They are quite confident of selling all the 8,000 units that they would be making in a year. The capital equipment that would be required will cost ₹ 25 lakhs. It will have an economic life of 4 years and no significant terminal salvage value. During each of the first four years promotional expenses are planned as under:

14

Year	1	2	3	4
Advertisement	1,00,000	75,000	60,000	30,000
Others	50,000	75,000	90,000	1,20,000
Variable cost of production and selling expenses: ₹250 per unit				

Additional fixed operating costs incurred because of this new product are budgeted at ₹ 75,000 per year.

The company's profit goals are to achieve an after-tax rate of return of 15% on investment in new products. The income tax rate on an average works out to 40%. You can assume that the straight line method of depreciation will be used for tax and reporting.

Work out an initial selling price per unit of the product that may be fixed for obtaining the desired rate of return on investment.

Present value of annuity of ₹ 1 received or paid in a steady stream throughout 4 years in the future at 15% is 3.0079.

Q.3 A factory budget for a production of ₹ 1,50,000 units. The variable cost per unit is ₹14 and fixed cost is ₹ 2 per unit. The company fixes its selling price to fetch a profit of 15% on cost. **14**

- (a) What is the break even point?
- (b) What is the profit volume ratio?
- (c) If it reduces its selling price by 5% how does the revised selling price affect the BEP and the profit volume ratio?
- (d) If a profit increase of 10% is desired more than the budget what should be the sale at the reduced prices?

OR

VINAYAK Ltd. operating at 75% level of activity produces and sells two products **14**

A and B. The cost sheets of these two products are as under:-

	Product A	Product B
Units produced and sold	600	400
Direct materials (₹)	2.00	4.00
Direct labour (₹)	4.00	4.00
Factory overheads (40% fixed) (₹)	5.00	3.00
Selling and administration overheads (60% fixed) (₹)	8.00	5.00
Total cost (₹)	19.00	16.00
Selling price per unit (₹)	23.00	19.00

Factory overheads are absorbed on the basis of machine hour which is the limiting factor. The machine hour rate is ₹ 2 per hour. The company receives an offer from Canada for the purchase of Product A at a price of ₹ 17.50 per unit.

Alternatively the company has another offer from the Middle East for the purchase of Product B at a price of ₹ 15.50 per unit.

In both cases, a special packing charge of fifty paise per unit has to be borne by the company.

The company can accept either of the two export orders and in the either case the company can supply such quantities as may be possible to produce by utilising the balance of 25% of its capacity.

You are required to prepare:

- (1) Which of the two export proposals should be accepted?
- (2) Prepare a sheet showing the overall profitability of the company after incorporating the export proposal recommended by you.

Q.4 Write short note (any two)

12

- (a) Application of time value of money
- (b) Meaning and scope of corporate social responsibility
- (c) Present value of money
- (d) Provision of company act - 2013 In respect of Corporate Social responsibility.

Q.1 નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

10

(a) નીચે લિમિટેડના સંચાલકો ચાર વર્ષમાં તેની કિંમત વસૂલ થઈ શકે એવી શરતે એક નવું યંત્ર ખરીદવા ધારે છે.

(1) નવા યંત્રથી પ્રાપ્ત થતી વાર્ષિક વેચાણની આવક?

(2) સીમાંત પડતર -વેચાણના 50%

(3) યંત્રની ભંગાર કિંમત રૂ.1,25,000

(4) યંત્રનું આયુષ્ય 10 વર્ષ-સીધી લીટીની પદ્ધતિએ ઘસારો ગણવામાં આવે છે.

(5) વાર્ષિક મુદતી પડતર (રૂ. 1, 25,000 હજાર ઘસારા સિવાય) રૂ. 1, 25,000

(6) નફા પર 50% લેખે કરવેરા વસૂલ કરવામાં આવે છે.

(7) પરત આપ સમય $3\frac{2}{3}$ વર્ષ

ઉપર આપેલ માહિતીને આધારે ખૂટતી માહિતી શોધો. તેમજ તમારે સંચાલકોને સલાહ આપવાની છે કે નવું યંત્ર ખરીદવું જોઈએ કે નહીં?

(b) એક કોર્પોરેટ મેનેજમેન્ટ હેઠળ સમાન પેદાશોનું ઉત્પાદન કરતા બે પ્લાન્ટ છે જેને તેમણે સંયોજિત કરવાનો નિર્ણય કરે છે.

	પ્લાન્ટ - I	પ્લાન્ટ - II
કાર્યક્ષમતા	100%	60%
વેચાણ (₹)	6,00,00,000	2,40,00,000
ચલિત ખર્ચ (₹)	4,40,00,000	1,80,00,000
સ્થિર ખર્ચ (₹)	80,00,000	40,00,000

તમારે બોર્ડ ઓફ ડિરેક્ટર્સની વિચારણા માટે ગણતરી કરવાની જરૂર છે.

(a) સમટ બિંદુ હેતુ માટે સંયોજિત કરેલા પ્લાન્ટની ક્ષમતા કેટલી હશે?

(b) સંયોજિત કરેલ પ્લાન્ટની ક્ષમતાના 75% સપાટીએ ઉત્પાદન પર નફાકારકતા શું હશે.

Q.2 એક પેદાશ હાલમાં યંત્ર પર ઉત્પાદિત થાય છે જે કરના હેતુઓ માટે સંપૂર્ણપણે ઘસારાને પાત્ર નથી અને તેની ચોપડે કિંમત ₹ 70,000 છે. તે વીસ વર્ષ પહેલા ₹ 2, 10,000 માં ખરીદવામાં આવ્યું હતું. ઉત્પાદનની કિંમત નીચે મુજબ છે.

14

	એકમ પડતર
સીધી મજૂરી	₹ 28.00
પરોક્ષ મજૂરી	₹ 14.00

અન્ય ચલિત પરોક્ષ ખર્ચા	₹ 10.50
સ્થિર પરોક્ષ ખર્ચા	₹ 17.50
	₹ 70.00

પાછલા વર્ષમાં 10,000 એકમોનું ઉત્પાદન થયું હતું. એવો અંદાજ છે કે યોગ્ય સમારકામ સાથે જૂના મશીનનો ભવિષ્યમાં અનિશ્ચિત સમય માટે ઉપયોગ કરી શકાશે. સમારકામ માટે દર વર્ષે સરેરાશ ₹ 75,000 નો અંદાજ છે. એક સાધન ઉત્પાદકે જૂના યંત્રને નવા યંત્રના વેપાર તરીકે સ્વીકારવાની ઓફર કરી છે. જૂના સાધનો માટે ₹ 1, 05,000 ની કપાતની મંજૂરી આપતા પહેલા નવા યંત્રની કિંમત ₹ 4,20,000 થશે. નવા મંત્ર સાથે સંકળાયેલ પ્રોજેક્ટ ખર્ચ નીચે મુજબ છે.

	એકમ પડતર
સીધી મજૂરી	₹ 14.00
પરોક્ષ મજૂરી	₹ 21.00
અન્ય ચલિત પરોક્ષ ખર્ચા	₹ 7.00
સ્થિર પરોક્ષ ખર્ચા	₹ 22.75
	₹ 64.75

સ્થિર પરોક્ષ ખર્ચ અન્ય વિભાગો માટે ફાળવણી વત્તા સાધનોનો ઘસારો છે. જૂનું યંત્ર હવે ખુલ્લા બજારમાં ₹ 50,000 માં વેચી શકાય છે. નવા મંત્રનું અપેક્ષિત આયુષ્ય 10 વર્ષ અને તે સમયે ભંગાર મૂલ્ય ₹ 20,000 છે. હાલનો કોર્પોરેટ આવકવેરા દર 50% હોવાનું માનવામાં આવે છે. કર હેતુઓ માટે નવા યંત્રની કિંમત અને જૂના યંત્રની ચોપડે કિંમત 10 વર્ષમાં ઘસારા તરીકે માંડી વાળવાની છે. લઘુત્તમ જરૂરી દર 10% છે. એવી અપેક્ષા રાખવામાં આવે છે કે ઉત્પાદનની ભાવિ માંગ દર વર્ષે 10,000 એકમોનો રહેશે.

9 વર્ષ માટે ₹1 ની એન્યુઈટીનું વર્તમાન મૂલ્ય @ 10% વટાવ પરિબળ = 5.759.

10 મા વર્ષના અંતે પ્રાપ્ત થયેલ ₹ 1 નું વર્તમાન મૂલ્ય @ 10% વટાવ પરિબળ = 0.386 છે. નવા સાધનો ખરીદવા જોઈએ?

અથવા

Electromatic Excellers Ltd. નોવેલ ટ્રાન્ઝિસ્ટરના ઉત્પાદનમાં નિષ્ણાત છે. તેઓએ તાજેતરમાં ઇમરજન્સી લેમ્પ તરીકે પણ ઉપયોગમાં લેવા માટે સક્ષમ નવા રેડિયો ટ્રાન્ઝિસ્ટરને ડિઝાઇન કરવા માટે ટેકનોલોજી વિકસાવી છે. તેઓ પૂરો વિશ્વાસ ધરાવે છે કે એક વર્ષમાં બનાવેલા તમામ 8,000 એકમોનું વેચાણ થશે. જરૂરી મૂડી સાધનોનો

14

ખર્ચ ₹ 25 લાખ થશે. તેની પાસે 4 વર્ષનું આર્થિક આયુષ્ય હશે અને સાર્થક રીતે કોઈ અંતિમ મૂલ્ય નહીં હોય.

પ્રથમ ચાર વર્ષમાં દરમિયાન ઝુંબેશ ખર્ચનું આયોજન નીચે મુજબ છે.

વર્ષ	1	2	3	4
જાહેરાત	1,00,000	75,000	60,000	30,000
અન્ય	50,000	75,000	90,000	1,20,000
ઉત્પાદન અને વેચાણ ખર્ચની ચલિત પડતર : એકમ દીઠ ₹250				

આ નવી પેદાશને કારણે વધારાના સ્થિર કાર્યકારી ખર્ચનું બજેટ ₹75,000 પ્રતિ વર્ષ છે.

કંપનીના નફાના ધ્યેયો નવી પેદાશ પરના રોકાણ પર કરવેરા પછી 15% ના વટાવ દર વળતર મેળવવાનો છે. આવકવેરાનો સરેરાશ દર 40% છે. તમે ધારી શકો છો કે ઘસારાની સીધી રેખા પદ્ધતિનો ઉપયોગ કરવેરા અને અહેવાલ માટે કરવામાં આવશે.

પેદાશની એકમ દીઠ પ્રારંભિક વેચાણ કિંમત નક્કી કરો કે જેથી રોકાણ પર વળતરનો ઇચ્છિત દર મેળવી શકાય.

ભવિષ્યમાં 15% ના દરે 4 વર્ષ દરમિયાન સ્થિર પ્રવાહમાં પ્રાપ્ત અથવા ચૂકવેલ ₹ 1 ની એન્યુઈટીનું વર્તમાન મૂલ્ય 3.0079 છે.

Q.3 એક ફેક્ટરી ના ઉત્પાદન માટે બજેટ 1,50,000 એકમો છે. એકમ દીઠ ચલિત પડતર ₹14 છે અને સ્થિર પડતર એકમ દીઠ ₹2 છે. કંપની પડતર પર 15% નફો મેળવવા માટે તેની વેચાણ કિંમત નક્કી કરે છે.

14

- સમતૂટ બિંદુ કેટલું?
- નફા જથ્થા ગુણોત્તર કેટલો છે?
- જો તે તેની વેચાણ કિંમત 5% ઘટાડે છે તો સુધારેલ વેચાણ કિંમત સમતૂટ બિંદુ અને નફા-જથ્થા ગુણોત્તર પર કેવી રીતે અસર કરે છે?
- જો બજેટ કરતાં 10% નો નફો વધારે ઇચ્છતો હોય તો ઘટેલા ભાવે કેટલું વેચાણ કરવું જોઈએ?

અથવા

પ્રવૃત્તિના 75% સપાટીએ કાર્યરત વિનાયક લિમિટેડ બે ઉત્પાદનો A અને B નું ઉત્પાદન અને વેચાણ કરે છે. આ બે ઉત્પાદન પડતર પત્રકો નીચે મુજબ છે.

14

	પેદાશ A	પેદાશ B
ઉત્પાદન અને વેચાણ એકમો	600	400
સીધી માલસામગ્રી (₹)	2.00	4.00
પ્રત્યક્ષ મજૂરી (₹)	4.00	4.00

ફેક્ટરી પરોક્ષ ખર્ચા (40% સ્થિર) (₹)	5.00	3.00
વેચાણ અને વહીવટ પરોક્ષ (60% સ્થિર) (₹)	8.00	5.00
કુલ ખર્ચ (₹)	19.00	16.00
યુનિટ દીઠ વેચાણ કિંમત (₹)	23.00	19.00

કારખાના પરોક્ષ ખર્ચા યાંત્રિક કલાકના આધારે સમાવાય છે જે મર્યાદિત પરિબલ છે. યાંત્રિક કલાકનો દર ₹2 પ્રતિ કલાક છે. કંપનીને કેનેડા તરફથી પેદાશ A ની ખરીદી માટે એકમદીઠ ₹17.50 ના ભાવે ઓફર મળે છે.

વૈકલ્પિક રીતે કંપની પાસે એકમદીઠ ₹15.50 ના ભાવે પ્રોડક્ટ B ની ખરીદી માટે મધ્ય-પૂર્વમાંથી બીજી ઓફર મળેલ છે.

બંને કિસ્સાઓમાં, કંપની દ્વારા એકમ પચાસ પૈસાનો વિશેષ પેકિંગ ખર્ચ કરવો પડશે.

કંપની બેમાંથી કોઈ એક નિકાસ ઓર્ડર સ્વીકારી શકે છે અને કોઈપણ કિસ્સામાં કંપની તેની 25% બાકી ક્ષમતાનો ઉપયોગ કરીને શક્ય હોય તેટલી માત્રામાં ઉત્પાદન કરી શકે છે.

તમારે તૈયાર કરવાની જરૂર છે:

- (1) બે નિકાસ દરખાસ્તો પૈકી કઈ દરખાસ્તનો સ્વીકાર કરવો જોઈએ?
- (2) તમારા દ્વારા ભલામણ કરાયેલ નિકાસ દરખાસ્તને સામેલ કર્યા પછી કંપનીની એકંદર નફાકારકતા દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરો.

Q.4 ટૂંક નોંધ લખો. (કોઈપણ બે)

12

- (a) નાણાંના સમય મૂલ્યનો ઉપયોગ
- (b) કોર્પોરેટ સામાજિક જવાબદારીનો અર્થ અને કાર્યક્ષેત્ર
- (c) નાણાંનું વર્તમાન મૂલ્ય
- (d) કોર્પોરેટ સામાજિક જવાબદારીના સંદર્ભમાં કંપની ધારા - 2013 ની જોગવાઈ.

*****END*****

2108060103055005
EXAMINATION APRIL 2025
MASTER OF COMMERCE (FINANCIAL & MANAGEMENT
ACCOUNTING)(THIRD SEMESTER)
FINANCIAL & MANAGEMENT ACCOUNT - VIII

[Time: As Per Schedule]

[Max. Marks: 50]

Instructions:

1. Fill up strictly the following details on your answer book

- a. Name of the Examination : **MASTER OF COMMERCE (FINANCIAL & MANAGEMENT ACCOUNTING)(THIRD SEMESTER)**
 - b. Name of the Subject : **FINANCIAL & MANAGEMENT ACCOUNT - VIII**
 - c. Subject Code No : **2108060103055005**
2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
 3. Figures to the right indicate full marks of the question.
 4. All questions are compulsory.

Seat No:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

English Version

[Max. Marks: 50]

Q.1 Do as directed.

10

- 1) Sai Ltd issued 1, 00, 00,000 Rs equity share of Rs.10 each. The security premium is Rs. 1, 00,000 and general reserve was Rs. 14, 00,000. The company decided to buy back 20% of its share capital at a price of Rs. 8 per share. The company had issued 10% preference share of Rs. 5, 00,000 two month ago for the purpose of buyback. Pass the journal entry.
- 2) A company gave its equity share holders the right to buy certain shares at a price of Rs.25 in exchange for 5 shares each. If the value of the right is Rs. 4 and the market price of the share is 39 Rs. How many shares will the company have given the right to buy in exchange for 5 share?
- 3) From the book of Parvati Ltd, the following information has been received on 31 st March 2024.

Indirect cost (including depreciation Rs2,10,000)	21,00,000 Rs
Raw material in stock	55 days

Period of production process	18 days
Stock of finished goods	22 days
A credit given to a debtors	45 days
Period of indirect cost payment	60 days

Calculate the working capital requirement for indirect costs.
Assume 1 year=360 days

Q.2 Radha Limited gives you the following information for the year 2023-24. **14**

Production	1,30,000 Units (yearly)
Selling Price	Rs. 480 (Per Unit)

The percentage of production cost to selling price has been as follows:

Raw materials	55%
Direct Wages	10%
Overheads expenses	15%

Additional Information:

- (1) Raw materials are in stock on an average for one month. Material are in process on an average 1/2 month. Finish goods are in stock on an average for 1½ months.
- (2) Credit allowed by suppliers is 1 month. Credit allowed to debtors is 2 months.
- (3) Lag in payment of wages is 1½ weeks. While lag in payment of overheads is 1½ months.
- (4) 1/5 of the output is sold against cash.

Cash on hand and Bank balance is excepted to be Rs. 4,36,000.

You may assume that production carried on evenly through out the year, wages and overheads accrue similarly and four weeks time period is equal to one month.

One year is assumed to be 52 weeks.

Prepare statement showing the working capital requirement.

OR

Ram Ltd who is going to start business in the year of 2025. The following is the Company's projected profit and loss account.

Particulars	Rs.	Rs.
Sales		1,40,25,000
Less: Cost of good sold raw material	60,00,000	

Wages and manufacturing expenses	45,00,000	
Depreciation	<u>15,00,000</u>	
	1,20,00,000	
Less: Stock of finished goods(10% of product)	<u>12,00,000</u>	<u>1,08,00,000</u>
		32,25,000
Less: Administrative expenses	12,00,000	
Selling expenses	<u>6,00,000</u>	<u>18,00,000</u>
Profit before tax		14,25,000
Less: Provision for taxation		<u>7,12,500</u>
Profit after tax		7,12,500

The figure given above relate only to the finished goods and not to work in progress. Goods equal to 15% of the year's production (in term of physical units) will be in progress on the average requiring full material but only 40% of the other expenses. The company believes in keeping material equal to two months' consumption in stock.

All expenses will be paid one month in arrear. Suppliers of material will extend 1½ month credit. Sales will be 20% for cash and the rest at two months credit. 80% of the income tax will be paid in advance in quarterly instalments.

The company wishes to keep Rs. 4, 00,000 in cash.

Prepare an estimate of the working capital requirement and estimated cost of cash needed for working capital.

Q.3 The following is the balance sheet of Shani Ltd on 31.03.2024 :

14

PARTICULARS	NOTE NO.	RS.
1. EQUITY & LIABILITES		
i) Share holders' fund		
a) Share capital :		1,28,00,000
Equity shares of Rs. 10 each		
8 is paid up		
b) Reserve & surplus		
Securities premium		40,00,000
General reserve		20,00,000

Profit & loss ac	1,00,00,000
ii) Non current liabilities:	
(a) Long term Borrowing	
11% debentures	40,00,000
Bank Loan	40,00,000
iii) Current liabilities: (a) Trade Payable	
Sundry creditors	30,00,000
Bills payable	<u>30,00,000</u>
Total	<u>4,28,00,000</u>
2. ASSETS	
1) Non current assets	
a) Fixed assets: Tangible assets :	
Land and building	60,00,000
Plant and machinery	60,00,000
Furniture	44,00,000
b) Non current investments	30,00,000
2) Current assets	
a) Inventories	40,00,000
b) Trade receivable : bills receivable	20,00,000
Sundry debtors	94,00,000
c) Cash and cash equivalents	80,00,000
Total	<u>4,28,00,000</u>

The company decides to buy back the maximum number of equity shares as may be permitted by law at a price of Rs. 20 per share. You are required to compute maximum number of equity shares that can be bought back by the company. You are required to pass journal entries and prepare post buy back balance sheet.

OR

Following is the balance sheet of Om Sai Ltd as on 31 March 2024.

Particular	Note no.	Rs.
1. Equity and Liabilities		
1) Shareholders' Funds		
a) Share Capital		
Equity share of Rs.10 each fully paid		30,00,000
b) Reserve and Surplus		
Securities Premium		5,000
General Reserve		1,00,000

2)Non-Current Liabilities		
10% Debentures		14,00,000
3)Current Liabilities		
Creditors		<u>15,60,000</u>
	Total	<u>60,65,000</u>
2. Assets		
1)Non-Current Assets		
a) Fixed Assets		
Land & Building		6,30,000
Plant & Machinery		23,50,000
Furniture & Fitting		3,50,000
b)Non-Current investment		3,70,000
2) Current Assets		
a) Inventories: Stock		12,00,000
b) Trade receivable : Debtors		5,90,000
c) Cash and cash equivalents : Bank balance		<u>5,75,000</u>
	TOTAL	60,65,000

On 1st April 2024 Share holders approved the share buy-back plan. The information is as follows.

- 1) Buyback of 15% of total shares at 11 Rs per share to do.
- 2) General serve and security premium to utilize as much as possible. Also issue new 12% redeemable preference share of Rs. 10 each.

From the above information prepare the new balance sheet after the buyback by writing the necessary entry in the book of the company.

Q.4 Write a short Note (Any three)

12

- 1) Employee Stock Option Plan
- 2) Letter of credit and types of letter of credit
- 3) Accounting standard 13
- 4) Guidelines for buyback as per company act 2013
- 5) Characteristics of working capital

Q.1 ટૂંકમાં જવાબ આપો.

10

1) સોઈ લિ એ રૂ 10 નો એક એવા 1,00,00,000 રૂ ના ઈક્વિટી શેર બહાર પાડયા હતા. જામીનગીરી પ્રીમિયમ 1,00,000 રૂ, સામાન્ય અનામત રૂ. 14, 00,000 હતું. કંપનીએ તેની શેરમૂડીના 20% પુનઃ ખરીદવાનો નિર્ણય શેરદીઠ 8 રૂ ના ભાવે કર્યો કંપનીએ બાયબેક ના હેતુથી 2 માસ પહેલા રૂ. 5, 00,000 ના 10% ના પ્રેફરન્સ શેર બહાર પાડયા હતા. જરૂરી આમનોઘ લખો.

2) એક કંપનીએ તેના ઈક્વિટી શેર હોલ્ડરોને દરેક 5 શેરના બદલામાં અમુક શેર રૂ.25 ભાવે ખરીદવાનો હક આપ્યો. જો હકનું મૂલ્ય રૂ. 4 હોય અને શેરની બજારકિંમત રૂ 39 હોય તો કંપનીએ શેર 5 બદલામાં કેટલા શેર ખરીદવાનો હક આપ્યો હશે?

3) પાર્વતી લિના ચોપડામાંથી તા.31/03/2024 ના રોજ નીચેની માહિતી મળી છે.

પરોક્ષ ખર્ચ (2,10,000 રૂ. ઘસારા સહિત વાર્ષિક) 21,00,000 રૂ.

સ્ટોકમાં કાયો માલ 55 દિવસ

ઉત્પાદન પ્રક્રિયાનો ગાળો 18 દિવસ

તૈયાર માલનો સ્ટોક 22 દિવસ

દેવાદારોને આપવામાં આવતી શાખ 45 દિવસ

પરોક્ષ ખર્ચની ચૂકવણીનો ગાળો 60 દિવસ

પરોક્ષ ખર્ચ માટે કાર્યશીલ મૂડીની જરૂરિયાતની ગણતરી કરો. એક વર્ષ = 360 દિવસ ધારો.

Q.2 રાધા લિ તમને વર્ષ 2023-24 ની નીચે મુજબ માહિતી આપે છે.

14

ઉત્પાદન 1,30,000 એકમ વાર્ષિક

વેચાણ કિંમત 480 રૂ. એકમદીઠ

વેચાણ કિંમત પર ઉત્પાદન પડતરની ટકાવારી નીચે મુજબ રહી છે.

કાયો માલ 55%

પ્રત્યક્ષ મંજૂરી 10%

પરોક્ષ ખર્ચ 15%

વધારાની માહિતી:

- 1) કાચો માલ સરેરાશ એક માસ માટે સ્ટોક માં રહે છે. અર્ધ તૈયાર માલ સરેરાશ 1/2 માસ માટે પ્રક્રિયામાં રહે છે. તૈયાર માલ સરેરાશ 1 1/2 માસ માટે સ્ટોકમાં રહે છે.
- 2) સપ્લાયરો 1 માસની શાખ આપે છે. દેવાદારોને 2 માસની શાખ આપવામાં આવે છે.
- 3) મજૂરી ચૂકવણીનો સમયગાળો 1 1/2 અઠવાડિયાનો છે. જ્યારે પરોક્ષ ખર્ચ ચૂકવણીનો સમયગાળો 1 1/2 માસનો છે.
- 4) ઉત્પાદનનો 1/5 ભાગ રોકડમાં વેચાય છે.
હાથ પર રોકડ અને બેન્ક સિલક રૂ. 4, 36,000 રહેવાની ધારણા છે.
તમે ધારી શકો કે ઉત્પાદન આખા વર્ષ દરમિયાન એક સરખી રીતે વહેંચાયેલું છે. મજૂરી અને પરોક્ષ ખર્ચ તે જ રીતે ચૂકવવાપાત્ર બને છે. તથા ચાર અઠવાડિયાની મુદત બરાબર એક માસ થાય છે.

એક વર્ષના 52 અઠવાડિયા માનવામાં આવે છે.

કાર્યશીલ મૂડીની જરૂરિયાત દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરો.

અથવા

રામ લિ જે 2025 ના વર્ષમાં ધંધો શરૂ કરવા માંગે છે. તેનું અંદાજિત નફા- નુકશાન નીચે મુજબ છે.

વિગત	રૂ.	રૂ.
વેચાણ		1,40,25,000
બાદ: વેચેલ માલની પડતર કાચો માલસામાન	60,00,000	
મજૂરી અને ઉત્પાદન ખર્ચ	45,00,000	
ઘસારો	<u>15,00,000</u>	
	1,20,00,000	
બાદ: તૈયારમાલનો આખર સ્ટોક (ઉત્પાદનના 10%)	<u>12,00,000</u>	<u>1,08,00,000</u>
		32,25,000
બાદ: વહીવટી ખર્ચ	12,00,000	
વેચાણ ખર્ચ	<u>6,00,000</u>	<u>18,00,000</u>
કરવેરા પહેલાંનો નફો		14,25,000

બાદ: કરવેરાની જોગવાઈ	7,12,500
કર બાદ નફો	7,12,500

ઉપર જણાવેલ આંકડા ફક્ત તૈયાર માલને લગતા છે. અર્ધ તૈયાર માલ માટે નથી. વર્ષના ઉત્પાદનના 15% જેટલો માલ (ભૌતિક એકમમાં) સરેરાશ ઉત્પાદનની પ્રક્રિયામાં રહેશે. જેમાં પૂરેપૂરા માલસામાન ની અને 40% જેટલા અન્ય ખર્ચાની જરૂરિયાત રહેશે. કંપની બે માસના વપરાશ જેટલો માલ સ્ટોકમાં રાખવા માંગે છે.

બધા ખર્ચા એક મહિના બાદ ચૂકવાય છે. માલસામાનના સપ્લાયર 1½ માસની શાખ આપે છે. વેચાણ પૈકી 20% રોકડ વેચાણ છે અને બાકીનું બે માસની શાખ પર ઉધાર વેચાણ છે. 80% જેટલો આવકવેરો ત્રિમાસિક હપતાઓમાં અગાઉથી ચૂકવવામાં આવે છે.

કંપની રૂ. 4,00,000 જેટલી રોકડ રાખવા ઈચ્છે છે. કાર્યશીલ મૂડીની જરૂરિયાત દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરો અને કાર્યશીલ મૂડીની રોકડ પડતર દર્શાવો.

Q.3 31 માર્ચ 2024 ના રોજનું શનિ લિ પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે.

14

વિગત	નોંધ નં.	રૂ.
1. ઈક્વિટી અને દેવા		
1) માલિકીના ભંડોળ		
a) શેરમૂડી: 10 રૂ નો એક એવા ઈક્વિટી શેર, શેરદીઠ 8 રૂ		1,28,00,000
b) અનામત અને વધારો:		
જામીનગીરી પ્રીમિયમ		40,00,000
સામાન્ય અનામત		20,00,000
નફા-નુકશાન ખાતું		1,00,00,000
2) બિન ચાલુ દેવા		
a) લાંબા ગાળાના ઉછીના નાણાં :		
11%ના ડિબેન્ચર		40,00,000
બેન્ક લોન		40,00,000
3) ચાલુ દેવા : (a) વેપારી દેવા:		
વેણદાર		30,00,000
દેવીહૂંડી		<u>30,00,000</u>
કુલ:		<u>4,28,00,000</u>
2. મિલકતો		
1) બિન ચાલુ મિલકતો		

a) કાયમી મિલકતો :		
દ્રશ્ય મિલકતો : જમીન મકાન		60,00,000
પ્લાન્ટ યંત્રો		60,00,000
ફર્નિચર		44,00,000
b) બિન ચાલુ રોકાણો		30,00,000
2) ચાલુ મિલકતો		
a) માલસામગ્રી		40,00,000
b) વેપારી વેણા : વેણી ટૂંડી		20,00,000
દેવાદારો		94,00,000
c) રોકડ અને રોકડ સમકક્ષ		80,00,000
	કુલ	<u>4,28,00,000</u>

આ કાયદા અનુસાર મહત્તમ ઈક્વિટી શેર શેરદીઠ 20 રૂ બાયબેક કરવા માંગે છે. ઉપરની માહિતી પરથી કાયદા મુજબ મહત્તમ બાયબેક શેરની સંખ્યા ગણવાની છે. જરૂરી આમનોંધ લખી નવું પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

અથવા

ઠું સાઈ લિ નું તા. 31/03/2024 ના રોજનું પાકું સરવૈયું મુજબ છે.

વિગત	નોંધ નં.	રૂ.
1. ઈક્વિટી અને જવાબદારી		
1) શેર હોલ્ડરના ભંડોળ		
a) શેરમૂડી		30,00,000
રૂ 10 નો એક એવા ઈક્વિટી પૂરા ભરપાઈ		
a) અનામત અને વધારો		
જામીનગીરી પ્રીમિયમ		5,000
સામાન્ય અનામત		1,00,000
2) બિન ચાલુ દેવા		
10% ના ડિબેન્યર		14,00,000
3) ચાલુ દેવા		
વેણદાર		<u>15,60,000</u>
	કુલ	<u>60,65,000</u>
2. મિલકતો		
1) બિન ચાલુ મિલકતો		
a) કાયમી મિલકતો		
જમીન મકાન		6,30,000
પ્લાન્ટ		23,50,000

ફર્નિચર ફીટીંગ	3,50,000
b) બિન ચાલુ રોકાણો	3,70,000
2) ચાલુ મિલકતો	
a) માલસામગ્રી : સ્ટોક	12,00,000
b) વેપારી લેણા : દેવાદારો	5,90,000
c) રોકડ અને રોકડ સમકક્ષ : બેન્ક સિલક	<u>5,75,000</u>
કુલ	60,65,000

તા. 1 એપ્રિલ 2024 ના રોજ શેરહોલ્ડરોએ શેર બાયબેકની યોજનાને મંજૂરી આપી. માહિતી નીચે મુજબ છે.

- 1) કુલ શેરના 15% શેર, શેરદીઠ 11 રૂ બાય બેક કરવું.
- 2) સામાન્ય અનામત અને જામીનગીરી પ્રીમિયમનો શક્ય એટલો ઉપયોગ કરવો. તેમજ નવા 12% ના રૂ 10 નો એક એવા રિડિમેબલ પ્રેફરન્સ શેર બહાર પાડ્યા.

ઉપરની માહિતી પરથી કંપનીના ચોપડે આમનોઘ લખી બાયબેક કર્યા પછીનું પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

Q.4 ટુકનોંઘ લખો. (ગમે તે ત્રણ)

12

- 1) કર્મચારી શેર વિકલ્પ યોજના
- 2) શાખપત્ર અને શાખ પત્ર ના પ્રકાર
- 3) હિસાબી ધોરણ 13
- 4) બાયબેક અંગે કંપનીધારા 2013 ના માર્ગદર્શક સૂચનો
- 5) કાર્યશીલ મૂડીના લક્ષણો

*****END*****

2108060103066006
EXAMINATION APRIL 2025
MASTER OF COMMERCE (FINANCIAL & MANAGEMENT
ACCOUNTING)(THIRD SEMESTER)
FINANCIAL & MANAGEMENT ACCOUNT - IX

[Time: As Per Schedule]

[Max. Marks: 50]

Instructions:

1. Fill up strictly the following details on your answer book

- a. Name of the Examination : **MASTER OF COMMERCE (FINANCIAL & MANAGEMENT ACCOUNTING)(THIRD SEMESTER)**
 - b. Name of the Subject : **FINANCIAL & MANAGEMENT ACCOUNT - IX**
 - c. Subject Code No : **2108060103066006**
2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
 3. Figures to the right indicate full marks of the question.
 4. All questions are compulsory.

Seat No:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

English Version

[Max. Marks: 50]

Q.1 Do as directed: (Any two).

10

A) From the following data, prepare process account and find out cost per equivalent unit:

Input units	7,000 units
Cost of input	94,800
Normal loss	10%
Output	5000 units
Total loss	750 units
Closing stock	1,250 units (70% completed)

B) Allocate the common cost between various activities of Kabir Ltd. from the following details. Common cost are as under.

- (1) Material receipts dept. Rs. 11,65,500 (Salary)
- (2) Equipment dept. (Depre.) Rs. 6,37,500
- (3) Stores dept. (Rent) Rs. 4,67,500

Other information:

Particulars	No. of Workers	Space in sq.ft	Value of equipment (Rs.)
(1) Material receipts dept.	3	15,000	60,000
(2) Equipment dept.	11	35,000	96,000
(3) Stores dept.	7	75,000	1,44,000
Total	21	1,25,000	3,00,000

C) Explain the Nature of market efficiency.

Q.2 Product 'X' passes through the process to complete. The output of each process is charged to the next process at a price calculated to give a profit 20% on the transfer price. The output of process-III is charged to finished stock on a similar basis. There was no partly finished work in any process on March-31,2023. The following information was obtained: **14**

Particulars	Total cost of all processes Rs.	Proportion of process I, Process II, Process III
Materials	2,13,000	2:1:3
Labour	3,19,500	3:4:2
Total prime cost	8,52,000	1:2:3

Stock in each process were valued at a price cost to the process. There was no stock in hand on April-1, 2022 and the accountant is requesting you to find out the value of closing stock for each process.

Finished stock of Rs. 70,500 was remained in hand.

Total sales of the year was Rs. 7, 82,000.

Prepare process accounts, calculate reserve for unrealized profits and stock for balance sheet.

OR

Data related to process - N for the October - 2023 are given below. **14**

(A) Information about production:

(1) Scrap units - 30,000

(2) Closing stock to scrap (ratio) - 4:3

(3) Input of material to scrap (ratio) - 24:3

(4) Opening stock of WIP to scrap (ratio) - 2:3

(B) Details about value per unit and degree of completion:

Item	Rs. per unit	Degree of completion		
		Material (%)	Labour (%)	Overhead (%)
Scrap	5	100	80	80
Closing stock	-	100	70	70
Opening stock of WIP	8	100	60	60
Input of material	5	-	-	-

(C) Expenses:

- (1) Labour: Rs.4 of equivalent products of labour,
- (2) Production overheads: Rs.2 of equivalent production of overheads.

(D) Completed and transfer to next process M: 1,90,000 units.

(E) Normal loss: 10% of total input (Opening stock + unites input in)

You are required to prepare :

- (1) Statement of equivalent production.
- (2) Calculate the cost per equivalent unit for each element.
- (3) Process account

Q.3 Man Ltd. produces four products - J, K, L and M. The data relating to production activity are as under :

14

Product	Quantity of production (Units)	Direct material cost per unit (Rs.)	Direct labour cost per unit (Rs.)	Machine Hours (Per unit)
J	1,500	16	8	1.00
K	12,000	15	8	1.00
L	1,900	35	30	3.00
M	14,700	40	20	4.00

Production overheads are as follows: Rs.

(i) Machine related cost	3,90,000
(ii) Material ordering cost	35,550
(iii) Set-up cost	21,000
(iv) Spare parts cost	39,600
(v) Material handling cost	9,800

The following further information are available:

Product	Number of set-ups	Number of Material orders	Numbers Of times Material Handled	Numbers of spare parts
J	6	5	9	8
K	20	12	32	15
L	8	8	10	3
M	22	10	39	14
Total	56	35	90	40

Required:

- (1) Select a suitable cost driver for each item of production overhead and calculate overhead charge per unit of respective cost driver.
- (2) Compute total and per unit, factory cost of each product by recovering overheads using activity based costing.

OR

Soham Ltd. produces and sells four products. The data relating to four products are as follows:

14

Particular	A	B	C	D
Output in units	1,200	1,320	1,380	1,560
Cost per unit	Rs.	Rs.	Rs.	Rs.
Direct material	40	50	35	50
Direct labour	30	40	30	45
Machine hours (Per unit)	6	5	4	3

The four products are similar and are usually produced in production runs of 10 units and sold in batches of 5 units. The production overhead is currently absorbed by using a machine hour rate, and the total of the production overhead for the period has been analysed as follows:

Rs.

Machine department cost (rent, rates, depreciation and supervision)	3,60,000
Stores received	2,00,000
Set-up costs	1,18,300
Inspection - Quality control	63,700
Materials handling and despatch	1,20,120

You have ascertained that the 'Cost drivers' to be used are as listed below for the overhead costs shown.

Cost	Cost drivers
Set up Costs	No. of production runs
Stores receiving	Requisitions raised
Inspection / Quality control	No. of production runs
Material handling and dispatch	Orders executed

The number of requisitions raised on the stores was 250 and the number of orders executed was 1,092, each order being for a batch of 5 units of a product.

You are required:

- (1) To calculate the total costs for each product, if all overhead costs are absorbed on a machine hour rate basis.
- (2) To calculate the total costs for each product, using activity based costing.

Q.4 Short notes (Any Three)

12

1. Random walk theory.
2. Objectives of activity based management.
3. Inter process profit.
4. Importance of value chain analysis
5. Difference Between Traditional method And Activity Based Costing Method

Q.1 માંગ્યા પ્રમાણે ઉત્તર આપો. (કોઇપણ બે).

10

(A) નીચેની વિગતો પરથી પ્રક્રિયા ખાતું બનાવો અને પૂર્ણ એકમોની એક દીઠ પડતર શોધો.

દાખલ કરેલ એકમો	7,000 એકમો
દાખલ કરેલ એકમોની પડતર	94,800
સામાન્ય બગાડ	10%
ઉત્પાદન	5000 એકમો
કુલ બગાડ	750 એકમો
છેવટનો સ્ટોક	1,250 એકમો (70% પૂર્ણ)

(B) કબીર લિ. ની નીચેની માહિતી પરથી સંયુક્ત પડતરની જુદી જુદી પ્રવૃત્તિઓ વચ્ચે ફાળવણી કરો. સંયુક્ત પડતર નીચે મુજબ છે.

(1) માલસામાન આવક વિભાગની પડતર	રૂ. 11,65,500 (પગાર)
(2) યંત્ર વિભાગની પડતર (ઘસારો)	રૂ. 6,37,500
(3) સ્ટોર્સ વિભાગની પડતર (ભાડું)	રૂ. 4,67,500

અન્ય માહિતી :

વિગત	કામદારો નીસંખ્યા	જગ્યા ચો. ફૂટ	મશીનરી ની કિંમત (રૂ.)
(1) માલસામાન આવક વિભાગ	3	15,000	60,000
(2) યંત્ર વિભાગ	11	35,000	96,000
(3) સ્ટોર્સ વિભાગ	7	75,000	1,44,000
કુલ	21	1,25,000	3,00,000

(C) બજાર કાર્યક્ષમતાનું સ્વરૂપ સમજાવો.

Q.2 વસ્તુ 'X' તૈયાર થતા પહેલા પ્રક્રિયાઓમાંથી પસાર થાય છે. એક પ્રક્રિયામાં માલની ફેરબદલી કરતી વખતે ફેરબદલી કિંમત પર 20% નફો ચઢાવવામાં આવે છે. પ્રક્રિયા III ને તૈયાર માલમાં રૂપાંતરિત થતી વખતે પણ આજ રીત અપનાવવામાં આવે છે. કોઈપણ પ્રક્રિયામાં તા.31.03.2023 ના રોજ અર્ધ તૈયાર માલનો સ્ટોક ન હતો. નીચેની વિગતો પ્રાપ્ત થઈ છે.

14

વિગત	પ્રક્રિયાઓના કુલ ખર્ચ (રૂ.)	પ્રક્રિયા-I, પ્રક્રિયા-II અને પ્રક્રિયા-III નું પ્રમાણ
માલસામાન	2,13,000	2:1:3
મજૂરી	3,19,500	3:4:2
કુલ પ્રાથમિક પડતર	8,52,000	1:2:3

દરેક પ્રક્રિયામાં માલસામાન પડતર કિંમતે આંકવામાં આવે છે. તા.1 વી એપ્રિલ 2022 ના રોજ હાથ પર કોઈ માલસામાન ન હતો અને હિસાબનીશ તમને દરેક પ્રક્રિયાનાં છેવટના સ્ટોકની કિંમત શોધવાની વિનંતી કરે છે.

તૈયાર માલનો છેવટનો સ્ટોક હાથ પર રૂ.70,500 નો હતો. વર્ષનું વેચાણ રૂ.7,82,000 હતું.

જરૂરી ખાતાઓ બનાવો. મળેલ અને ન મળેલ નફો શોધો અને છેવટના સ્ટોકની પાકા રારવૈયાં માટેની કિંમત શોધો.

અથવા

પ્રક્રિયા N ને લગતી ઓક્ટોબર 2023 ની વિગતો નીચે મુજબ છે.

14

(A) ઉત્પાદનને લગતી માહિતી :

- 1) ભંગાર એકમો – 30,000
- 2) છેવટનો સ્ટોક અને ભંગાર (ગુણોત્તર) - 4:3
- 3) દાખલ કરેલ માલસામગ્રી અને ભંગાર (ગુણોત્તર) – 24:3
- 4) ચાલુ કામનો (WIP) શરૂઆતનો સ્ટોક અને ભંગાર (ગુણોત્તર) - 2:3

(B) એકમદીઠ કિંમત અને પૂર્ણતાની કક્ષા :

વિગત	એકમ દીઠ કિંમત	પૂર્ણતાની કક્ષા		
		માલસામાન (%)	મજૂરી (%)	પરોક્ષ ખર્ચા (%)
ભંગાર	5	100	80	80
છેવટનો સ્ટોક	-	100	70	70
ચાલુ કામનો શરૂનો સ્ટોક	8	100	60	60

દાખલ કરેલ માલસામગ્રી	5	-	-	-
----------------------	---	---	---	---

(C) ખર્ચાઓ :

(1) સજૂરી : મજૂરીના પૂર્ણ એકમોના એકમદીઠ રૂ. 4

(2) ઉત્પાદન પરોક્ષ ખર્ચા : પરોક્ષ ખર્ચના પૂર્ણ એકમોના એકમદીઠ રૂ. 2

(D) પ્રક્રિયા M ખાતે લઈ ગયેલ તૈયાર માલ : 1,90,000 એકમો.

(E) સામાન્ય બગાડ 10 % દાખલ કરેલ એકમોના (શરૂનો સ્ટોક + દાખલ કરેલ એકમો) તૈયાર કરો:

(1) પૂર્ણ એકમો દર્શાવતું પત્રક

(2) દરેક તત્ત્વોની એકમદીઠ પડતર દર્શાવતું પત્રક

(3) પ્રક્રિયાનું ખાતું

Q.3 મન લિ. ચાર વસ્તુઓ J, K, L, અને M નું ઉત્પાદન કરે છે. ઉત્પાદન પ્રવૃત્તિને લગતી માહિતી નીચે મુજબ છે.

14

વસ્તુ	ઉત્પાદનના એકમો	પ્રત્યક્ષ મા.સા એ. દીઠ રૂ.	પ્રત્યક્ષ મજૂરી એ. દીઠ રૂ..	ચંત્ર કલાકો એ. દીઠ
J	1,500	16	8	1.00
K	12,000	15	8	1.00
L	1,900	35	30	3.00
M	14,700	40	20	4.00

ઉત્પાદનના પરોક્ષ ખર્ચાઓ નીચે મુજબ છે.

(1) ચંત્ર સંબંધિત ખર્ચા રૂ.3,90,000

(2) માલસામાન હેરફેર ખર્ચ રૂ. 35,550

(3) ગોઠવણી ખર્ચ રૂ.. 21,000

(4) સ્પેર પાર્ટ્સ ખર્ચ રૂ.39,600

(5) માલસામાન ઓર્ડર સંબંધિત ખર્ચા રૂ. 9,800

નીચે મુજબ વધારાની માહિતી પ્રાપ્ત થઈ છે.

વસ્તુ	ગોઠવણી સંખ્યા	ઓર્ડરની સંખ્યા	હેરફેરની સંખ્યા	સ્પેર પાર્ટ્સની સંખ્યા
J	6	5	9	8
K	20	12	32	15

L	8	8	10	3
M	22	10	39	14
કુલ	56	35	90	40

શોધો :

- (1) ઉત્પાદનનાં પરોક્ષ ખર્ચા માટે યોગ્ય પડતર ચાલક પરાંદ કરો અને દરેક પડતર ચાલક માટે એ. દીઠ પરોક્ષ ખર્ચનો દર શોધો.
- (2) પ્રવૃત્તિ આધારિત પડતર પદ્ધતિએ પરોક્ષ ખર્ચાની વસૂલાત કરી દરેક વસ્તુ માટે કુલ અને એકમદીઠ કારખાના પડતર શોધો.

અથવા

સોહમ લિ. ચાર વસ્તુનું ઉત્પાદન અને વેચાણ કરે છે. ચારેય વસ્તુઓ માટે માહિતી નીચે મુજબ છે.

14

વિગત	A	B	C	D
ઉત્પાદનના એકમો	1,200	1,320	1,380	1,560
એ.દીઠ પડતર	રૂ.	રૂ.	રૂ.	રૂ.
પ્રત્યક્ષ માલસામાન	40	50	35	50
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	30	40	30	45
ચંત્ર કલાકો (એ.દીઠ)	6	5	4	3

કંપનીની ચારેય વસ્તુ એકસમાન છે તથા ચારેય વસ્તુઓ માટે ઉત્પાદન 12 એકમો અને વેચાણ 5 એકમોના બેચમાં થાય છે. હાલમાં ઉત્પાદનનાં પરોક્ષ ખર્ચાઓ યાંત્રિક કલાક દરના આધારે વસૂલવામાં આવે છે.

ઉત્પાદનનાં પરોક્ષ ખર્ચાઓનું વિશ્લેષણ નીચે મુજબ છે.

ચંત્ર વિભાગના ખર્ચા (ભાડું, વેરા, ઘસારો અને સુપરવિઝન)	રૂ. 3,60,000
માલસામાન પ્રાપ્તિનો ખર્ચ	રૂ. 2,00,000
ગોઠવણી ખર્ચ	રૂ. 1,18,300
તપાસ-ગુણવત્તા નિયંત્રણ ખર્ચ	રૂ. 63,700
માલસામાન હેરફેર તથા ડીસ્પેચ ખર્ચ	રૂ. 1,20,120

પરોક્ષ ખર્ચાઓ માટે ઉપયોગમાં લેવાયેલ પડતર ચાલકો નીચે મુજબ હતા.

પડતર	પડતર ચાલકો
ગોઠવણી ખર્ચ	ઉત્પાદન બેચની સંખ્યા
માલસામાન પ્રાપ્તિ	માંગણી પત્રક

તપાસ-ગુણવત્તા નિયંત્રણ	ઉત્પાદન બેચની સંખ્યા
માલસામાન હેરફેર તથા ડીસ્પેચ	પુરા કરેલ ઓર્ડરની સંખ્યા

દરેક વસ્તુ માટે સ્ટોર્સ વિભાગમાં મળેલ માંગણી પત્રકની સંખ્યા 250 છે અને બધી જ વસ્તુઓ માટે પુરા કરેલ ઓર્ડરની સંખ્યા 1,092 છે. દરેક ઓર્ડર 5 એકમનાં એક બેચમાં હોય છે. તમારે :

- (1) દરેક વસ્તુ માટે કુલ પડતર શોધો. જ્યારે પરોક્ષ ખર્ચા યાંત્રિક કલાક દરનાં આધારે વસુલવામાં આવતા હોય.
- (2) દરેક વસ્તુ માટે કુલ પડતર શોધો. જ્યારે પ્રવૃત્તિ આધારિત પડતર પધ્ધતિનો ઉપયોગ કરવામાં આવતો હોય.

Q.4 ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ ત્રણ)

12

- (1) રેન્ડમ વોક થીયરી
- (2) પ્રવૃત્તિ આધારિત સંચાલનનાં હેતુઓ.
- (3) આંતર પ્રક્રિયા નફો.
- (4) મૂલ્ય સાંકળ વિશ્લેષણની ઉપયોગિતા.
- (5) પ્રણાલિકાગત પધ્ધતિ અને પ્રવૃત્તિ આધારિત પડતર પધ્ધતિ વચ્ચે તફાવત

*****END*****

**1908060103020001 / 1908060403020001 /
1908060203020001
EXAMINATION APRIL 2025
MASTER OF COMMERCE (FINANCIAL &
MANAGEMENT ACCOUNTING)(THIRD SEMESTER)
FINANCIAL MANAGEMENT – I**

[Time: As Per Schedule]

[Max. Marks: 50]

Instructions:

1. Fill up strictly the following details on your answer book

- a. Name of the Examination : **MASTER OF COMMERCE
(FINANCIAL & MANAGEMENT
ACCOUNTING)(THIRD SEMESTER)**
- b. Name of the Subject : **FINANCIAL MANAGEMENT – I**
- c. Subject Code No : **1908060103020001 / 1908060403020001 /
1908060203020001**

2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks of the question.
4. All questions are compulsory.

Seat No:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

English Version

[Max. Marks: 50]

Q.1 Answers in brief

10

- 1) What is Financial Management?
- 2) What is SWAP?
- 3) Explain Risk Management.
- 4) What is Book Building?
- 5) What is Re-ordering Point?

Q.2

- a) What is Indian Financial System? Discuss its functions.
- b) Explain objectives of Corporate Risk Management

7

7

OR

- a) Explain Interest Rate SWAP briefly.
- b) Explain functions of World Bank

7

7

- Q.3** a) Explain functions of Reserve Bank of India. **7**
b) Explain the process of Public Issue. **7**

OR

- a) Explain various Instruments of Money Market. **7**
b) Discuss advantages and disadvantages of Private Placement Method. **7**
- Q.4** a) **Write a short Note (Any one)** **6**
1. ABC analysis
 2. Explain the advantages of cash budget
 3. Explain Credit Policy Variables
- b) NEEL Ltd. gives 30 days credit period to its customers. Information of credit sales and debtors from January to April is as under. **6**

Month	Credit Sales in Rs.	Debtors in Rs.
January	9,000	16,000
February	12,000	20,000
March	16,000	24,000
April	20,000	32,000

Calculate Average Collection period and give suggestions

Q.1 સંક્ષિપ્તમાં જવાબ આપો.

10

- 1) નાણાકીય સંચાલન શું છે?
- 2) SWAP શું છે?
- 3) જોખમ સંચાલન સમજાવો.
- 4) બુક બિલ્ડિંગ શું છે?
- 5) રી-ઓર્ડરિંગ પોઇન્ટ શું છે?

Q.2

- a) ભારતીય નાણાકીય તંત્ર વ્યવસ્થા શું છે? તેના કાર્યોની ચર્ચા કરો. 7
- b) કોર્પોરેટ જોખમ સંચાલન ના ઉદ્દેશ્યો સમજાવો 7

અથવા

- a) સંક્ષિપ્તમાં વ્યાજ દર SWAP સમજાવો. 7
- b) વિશ્વ બેંકના કાર્યો સમજાવો. 7

Q.3

- a) રિઝર્વ બેંક ઓફ ઈન્ડિયાના કાર્યો સમજાવો. 7
- b) જાહેર ભરણાની પ્રક્રિયા સમજાવો. 7

અથવા

- a) નાણાબજારના વિવિધ સાધનો સમજાવો. 7
- b) ખાનગી પ્લેસમેન્ટ પદ્ધતિના ફાયદા અને ગેરફાયદાની ચર્ચા કરો. 7

Q.4

- a) ટૂંકી નોંધ લખો (કોઈપણ એક) 6

1. એબીસી વિશ્લેષણ.
2. રોકડ બજેટના ફાયદાઓ સમજાવો.
3. શાખનીતિના ચલો સમજાવો.

- b) NEEL લિમિટેડ તેના ગ્રાહકોને 30 દિવસનો શાખનો સમયગાળો આપે છે. જાન્યુઆરીથી એપ્રિલ સુધીના ક્રેડિટ વેચાણ અને દેવાદારોની માહિતી નીચે મુજબ છે. 6

મહિનો	શાખ પર વેચાણ રૂ.	દેવાદારો રૂ.
જાન્યુઆરી	9,000	16,000

ફેબ્રુઆરી	12,000	20,000
માર્ચ	16,000	24,000
એપ્રિલ	20,000	32,000

દેવાદારોનું સરેરાશ આયુષ્યની ગણતરી કરો અને સૂચનો આપો.

*****END*****